

TUTKIMUSOSIO

Hyvä maakuntavaltuutettu ajaa koko maakunnan etua, eikä ole kansanedustaja

1

”Hyvän maakuntavaltuutetun” tulee ennen muuta 1) ajaa koko maakunnan etua, 2) pitää yhteyttä äänestäjiinsä ja 3) ajaa heidän etuaan, 4) olla omasta asuinkaupungista tai kunnasta sekä 5) ajaa määrätietoisesti kotikunnan etua. Nämä kansalaisten toiveet maakuntavaltuutetulle käyvät ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön kansalaistutkimuksesta.

Listan kärkeen kohoava ominaisuus ”ajaa koko maakunnan etua” (89 % näkisi erittäin tai melko mielellään omassa valtuutetussaan) näkee valtuutetun kokonaisvaltaisena toimijana. Hän ei saisi edustaa yksinomaan joitakin erityisiä intressejä, vaan tulisi pystyä toimimaan koko maakunnan eduksi. Määre viittaa henkilöön, joka on uskollinen asioille, joiden näkee edistävän maakunnan kokonaisetua.

Kahta muuta ylimpään kärkeen kohoavaa luonnehdintaa ”pitää aktiivisesti yhteyttä omiin äänestäjiinsä vaalien välillä” (86 %) ja ”ajaa määrätietoisesti kaltaistenne ihmisten etuja” (84 %) voitaneen pitää hyvän luottamussuhteen perusasettamuksina alueellisen ja paikallisen demokratian kannalta.

Maakuntavaltuutetun olisi hyvä olla omasta kotikunnasta (84 %) ja ajaa myös oman kotikunnan etua (80 %). Hänen pitäisi pystyä sovittamaan yhteen koko maakunnan, kotikunnan ja äänestäjiensä edut. Hyvällä maakuntavaltuutetulla tulisi olla myös ”laajat suhdeverkostot” (79 %). ”Oikea puolueista” on melko merkittävä reunaehto valinnan näkökulmasta (73 %).

Kansanedustajia ei mielellään ehdokkaiksi

Lähes kaksi kolmesta (64 %) katsoo, että maakuntavaltuutettu ei mielellään olisi kansanedustaja. Vain vajaa viidennes (18 %) näki kansanedustajat mielellään myös maakuntavaltuustoissa.

Maakuntavaltuutetun ei välttämättä edellytetä olevan samaa sukupuolta (42 %) kuin äänestäjä, olevan henkilökohtaisesti tuttu (32 %) tai edes tunnettu henkilö maakunnassa (46 %). Hyvän valtuutetun odotetaan kykenevän yhteistyöhön. Oman tiensä kulkija (43 %) ja kaiken vastustaminen ei ole kovinkaan kaivattu ominaisuus.

Maakuntavaltuutetun tärkeimmistä ja vähiten tärkeistä ominaisuuksista vallitsee verrattain laaja yhteisymmärrys eri puolueiden kannattajien keskuudessa. Kärkipäässä kaikkien puolueiden kannattajien keskuudessa on henkilö, joka ”ajaa koko maakunnan etua” ja ajaa ”kaltaiseni ihmisten etua”.

Aivan harmonista yhteisymmärrys ei kuitenkaan ole. Keskustan kannattajien listalla kärkipäähän kipuaa ”on omasta kotikunnasta tai- kaupungista”. Keskimäärää enemmän keskustan tukijat suosivat myös päättäjää, joka on kansanedustaja, henkilökohtaisesti tuttu tai muuten maakunnassa tunnettu.

Kokoomuksen, kannattajakunta korostaa keskimääräistä enemmän hyvää koulutusta, laajoja suhdeverkostoja ja oikeaa puoluetustaa. Kokoomuksen tukijat odottavat ehdokkaan olevan myös suhteellisen tunnettu henkilö.

2

SDP:n kannattajien profiili on lähellä kansan keskiarvoa. Hieman keskimäärää kaivattumpi on henkilö, joka on aloitteellinen ja esiintymiskykyinen. Vihreiden kannattajille hyvän maakunnallisen päätöksentekijän tärkeä laadun tae on korkea koulutus ja ehdokas on kunnan-/kaupunginvaltuutettu.

Vasemmistoliiton kannattajat vaativat hyvältä maakuntavaltuutetulta keskimäärää useammin oikeaa puoluetustaa. Myös sote-uudistuksesta olisi hyvä olla samaa mieltä äänestäjän kanssa. Sukupuoliedustavuus saa hieman tavallista suuremman painon. Ehdokkaan hyvä tunnettuus ei ole niin tärkeä asia kuin muiden puolueiden kannattajilla. Ehdokkaan tulee olla oman tiensä kulkija.

Perussuomalaisten tukijoiden mielestä maakuntavaltuutetun tulisi olla ”oman tiensä kulkija, tehdä ratkaisut päättäjistä piittaamatta”. Keskimäärää enemmän painoarvoa saa myös henkilö, jonka mielletään saavuttaneen kannuksensa kunnan- tai kaupunginvaltuutettuna.

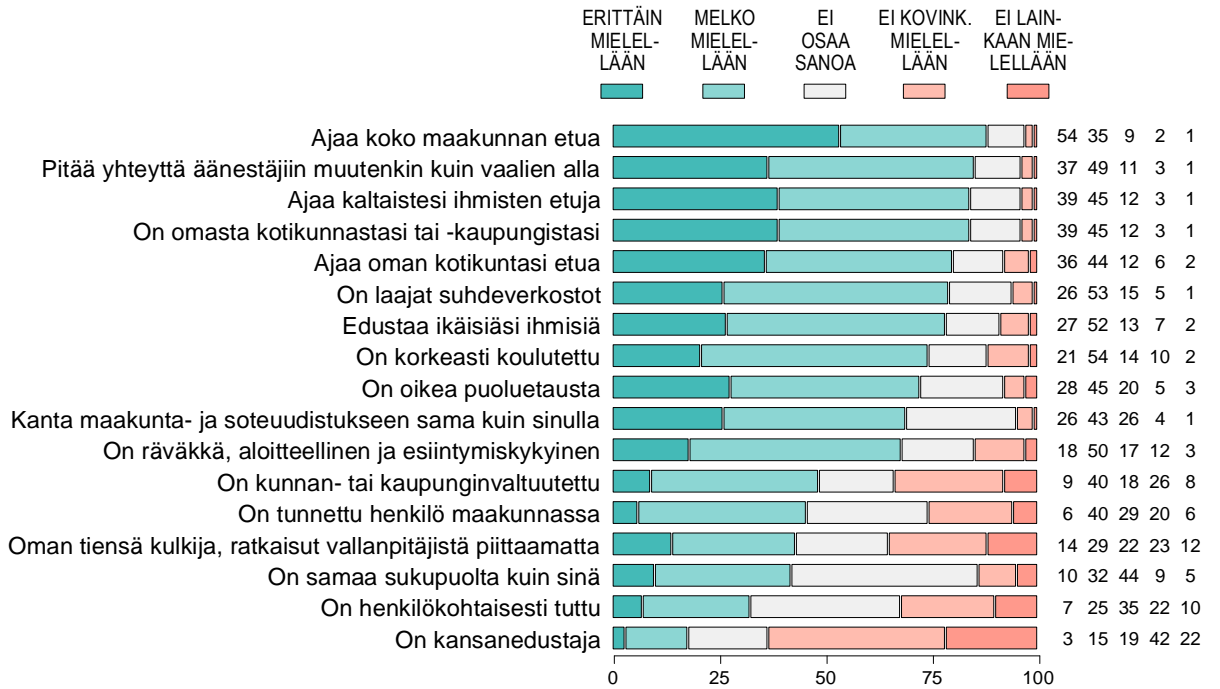
Tutkimuksen toteutus

KAKS – Kunnallisan kehittämissäätöön tuoreimmassa vuoden 2018 Ilmapuntaritutkimuksessa selvitettiin hyvän maakuntavaltuutetun ominaisuuksia. Haastateltavien tuli arvioida seitsemätoista erilaista tekijää sen mukaan, kuinka mielellään he näkisivät ne omassa valtuutetussaan. Puntaroitavana olivat pääasiassa ehdokkaan henkilöominaisuudet (millainen hänen tulisi olla).

Tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 2.-7.6.2018. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.004. Vastaajat edustavat maamme 18 - 79 vuotta täyttänyttä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

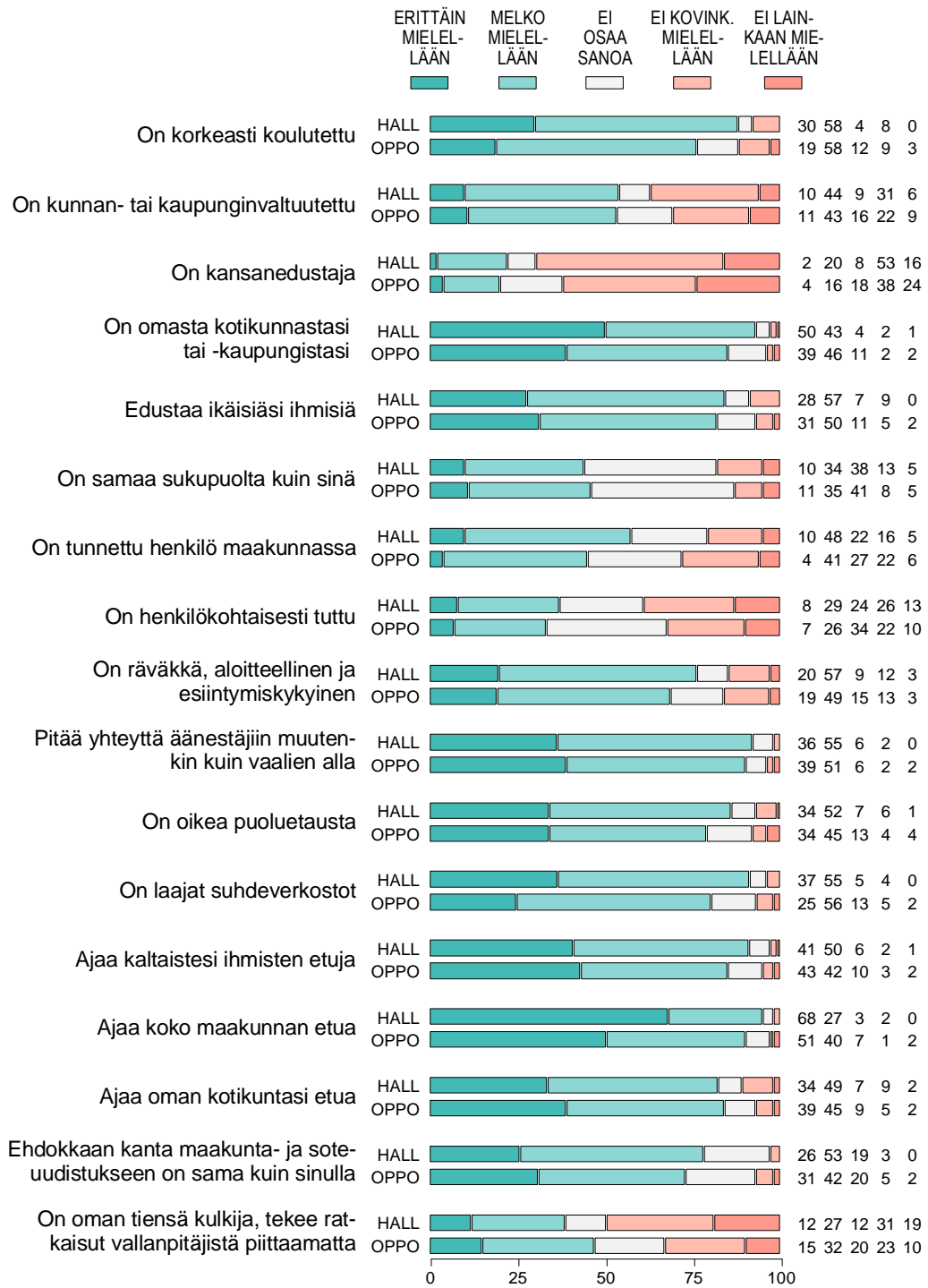
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 040 057 0087.

Kuvio 8. KUINKA MIELELLÄN NÄKISI MAAKUNTAVALTUUSTOEHDOKKAASSA SEURAAVIA OMINAISUUKSIA TAI PIIRTEITÄ (tekstejä osin lyhennetty, %).

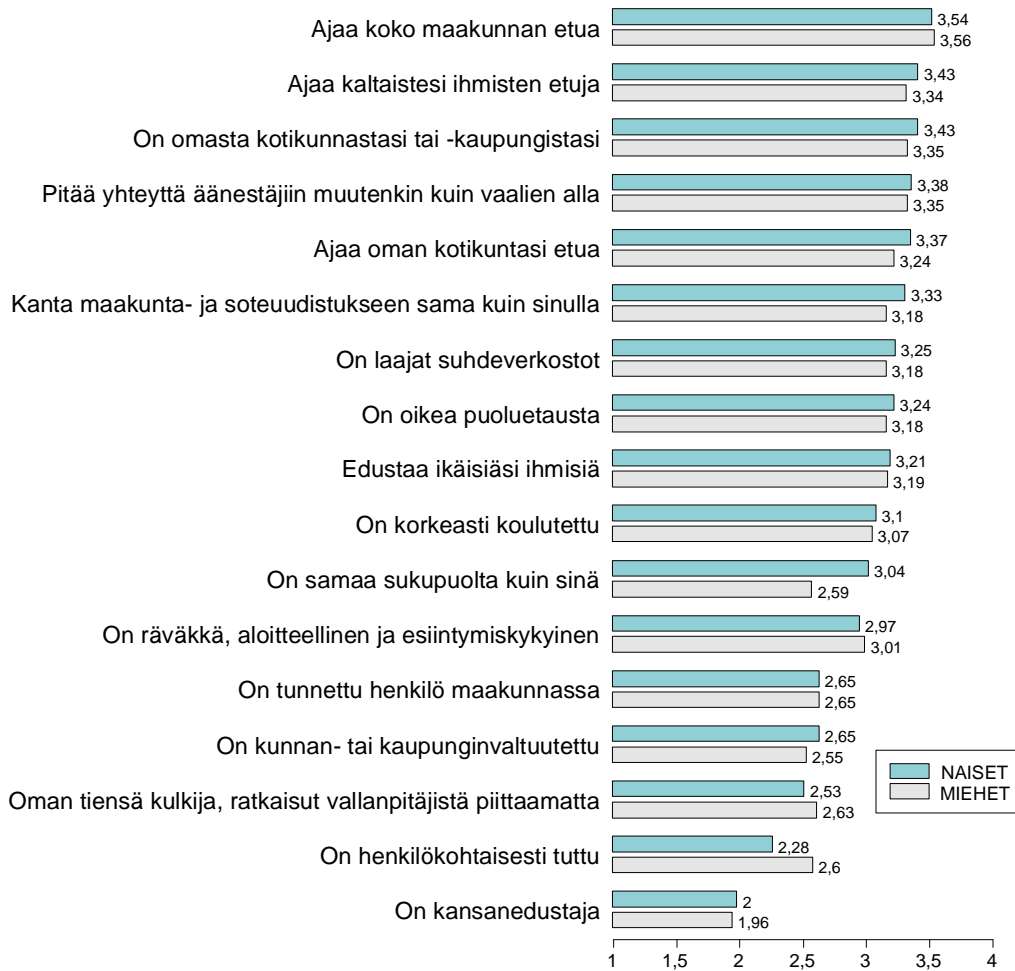
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 8h. KUINKA MIELELLÄN NÄKISI MAAKUNTAVALTUUSTOEHDOKKAASSA SEURAAVIA OMINAISUUKSIA: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIO-PUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

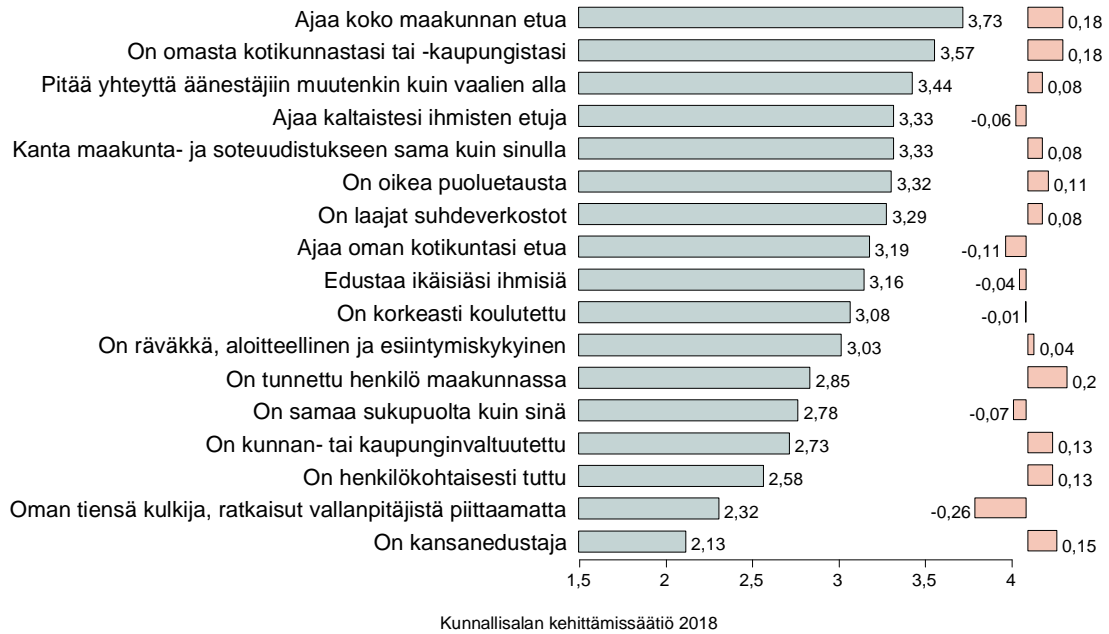
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 8sx. KUINKA MIELELLÄÄN NÄKISI MAAKUNTAVALTUUSTOEHDOKKAASSA: ARVIOT SUKUPUOLEN MUKAAN (asteikkokeskiarvot).

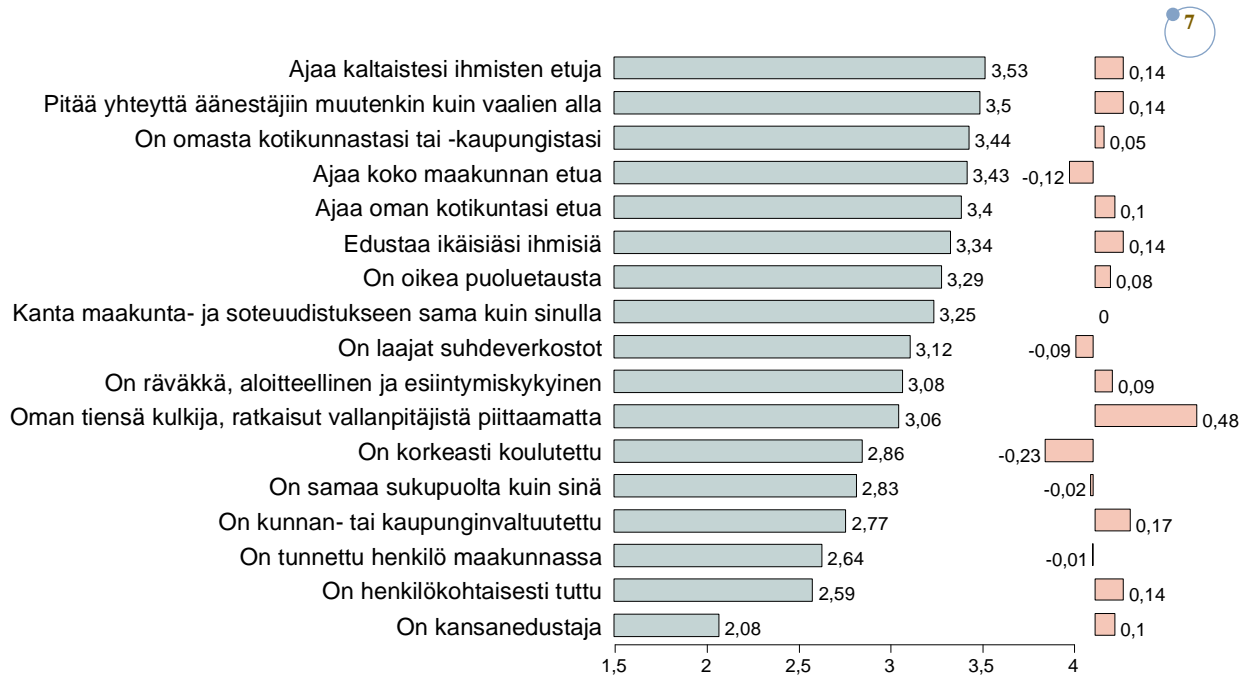

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 8px1. MAAKUNTAVALTUUSTOEHDOKKAAN TOIVOTUT OMINAISUUDET: KESKEn KANNATTAJIEN ARVIOT (asteikkokeskiarvot sekä niiden poikkeamat koko väestön keskiarvosta).

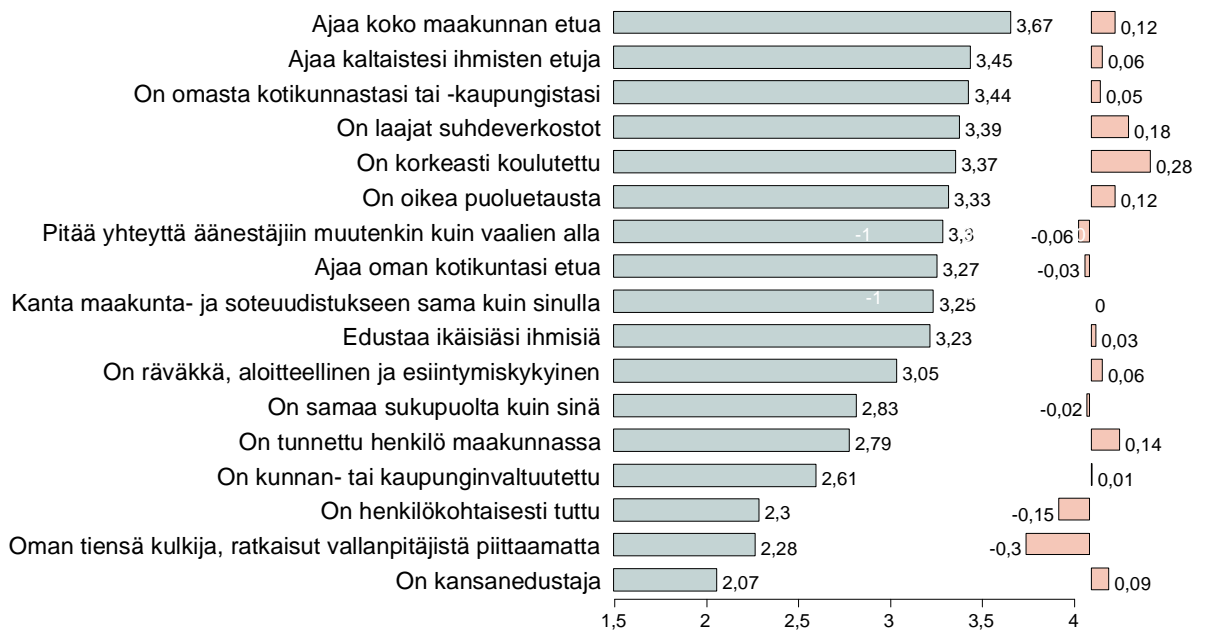

Kuvio 8px2. MAAKUNTAVALTUUSTOEHDOKKAAN TOIVOTUT OMINAISUUDET: PSh KANNATTAJIEN ARVIOT (asteikkokeskiarvot sekä niiden poikkeamat koko väestön keskiarvosta).

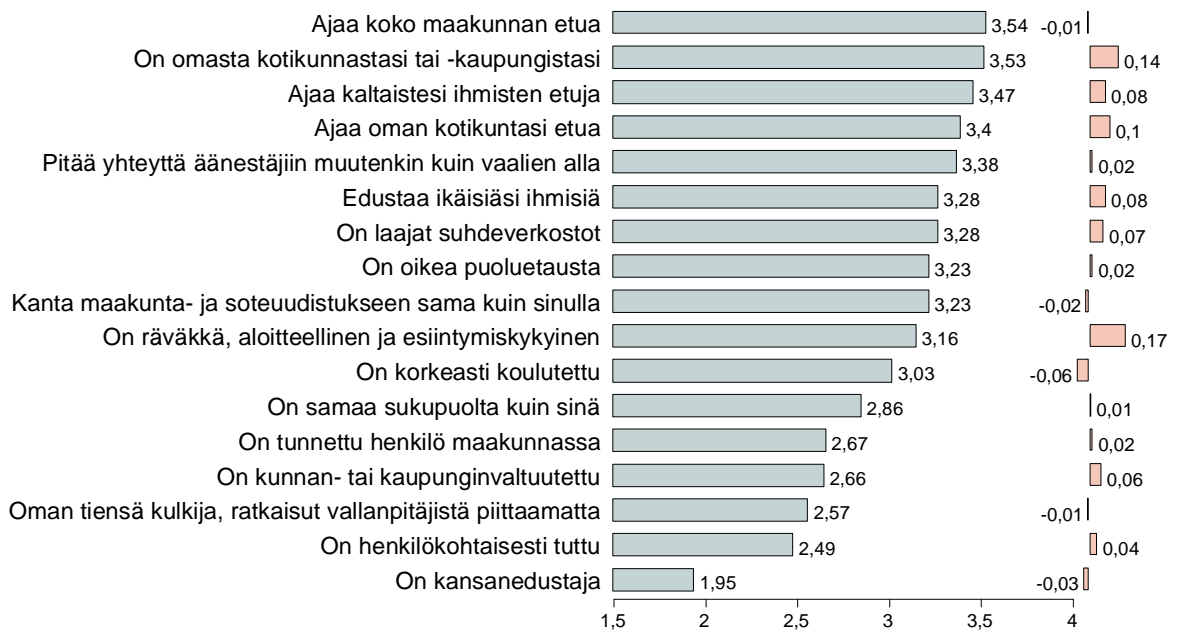
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 8px3. MAAKUNTAVALTUUSTOEHDOKKAAN TOIVOTUT OMINAISUUDET: KOKn KANNATTAJIEN ARVIOT (asteikkokeskiarvot sekä niiden poikkeamat koko väestön keskiarvosta).

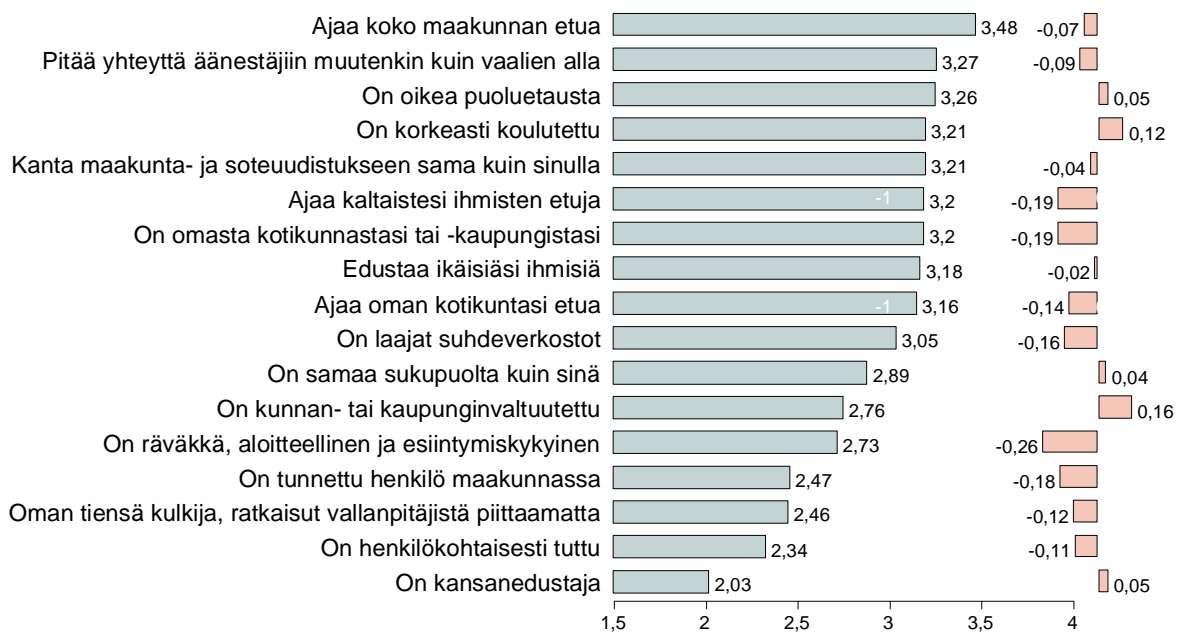
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 8px4. MAAKUNTAVALTUUSTOEHDOKKAAN TOIVOTUT OMINAISUUDET: SDPn KANNATTAJIEN ARVIOT (asteikkokeskiarvot sekä niiden poikkeamat koko väestön keskiarvosta).

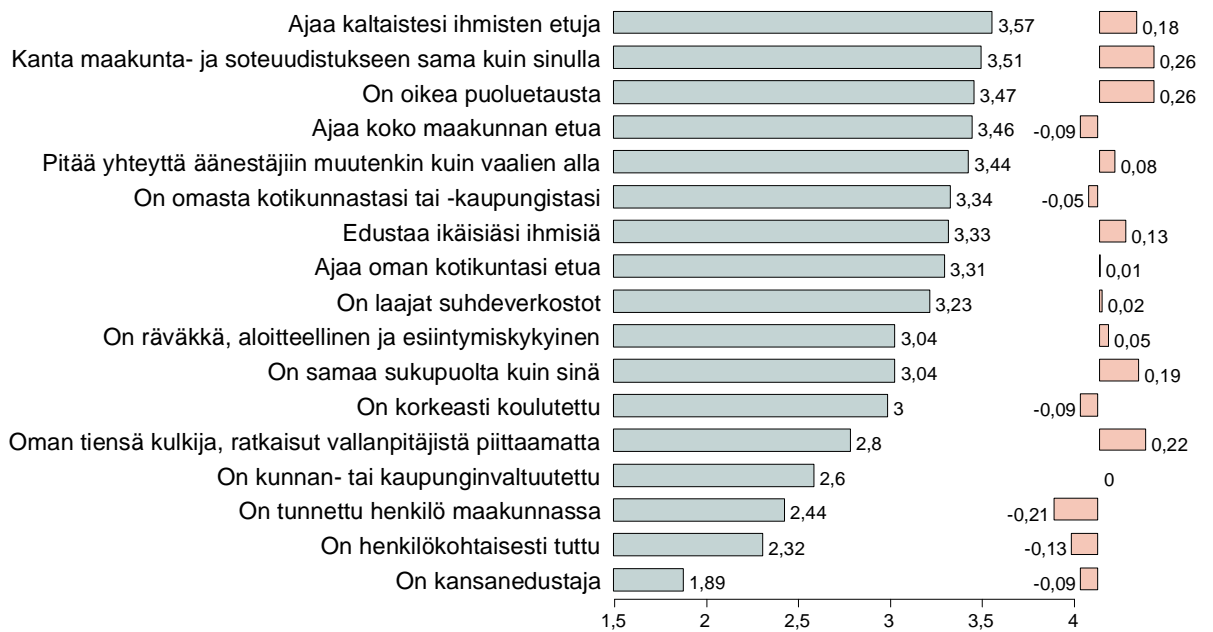
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 8px5. MAAKUNTAVALTUUSTOEHDOKKAAN TOIVOTUT OMINAISUUDET: VIHRRN KANNATTAJIEN ARVIOT (asteikkokeskiarvot sekä niiden poikkeamat koko väestön keskiarvosta).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 8px6. MAAKUNTAVALTUUSTOEHDOKKAAN TOIVOTUT OMINAISUUDET: VASn KANNATTAJIEN ARVIOT (asteikkokeskiarvot sekä niiden poikkeamat koko väestön keskiarvosta).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018